

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **M. R.**, zastoupená JUDr. Bedri Tomáškem, advokátem se sídlem Kolín, Politických vězňů 27, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství** (původní žalovaný: Finanční ředitelství v Praze, se sídlem Praha 2, Žitná 12), se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně a JUDr. Bedri Tomáška proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2014, č. j. 46 Af 22/2012 - 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost JUDr. Bedri Tomáška, advokáta, **s e o d m í t á .**
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalobkyně **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti JUDr. Bedri Tomáška.
- V. Ustanovenému zástupci žalobkyně, JUDr. Bedri Tomáškově, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti žalobkyně ve výši 4114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

I.

Vymezení věci

Rozhodnutím ze dne 12. 6. 2012, č. j. 3404/12-1500-208892, Finanční ředitelství v Praze (dále též „původní žalovaný“) zamítlo odvolání žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) a potvrdilo exekuční příkaz Finančního úřadu v Kolíně (dále jen „správce daně“) ze dne 5. 3. 2012, č. j. 38740/12/034940202044, kterým byla vůči žalobkyni nařízena daňová exekuce srážkami ze mzdy nebo z jiných příjmů k vymožení nedoplatku ve výši 1958 Kč a exekučních nákladů ve výši 500 Kč.

Finanční ředitelství v Praze konstatovalo, že vymáhané nedoplatky byly správcem daně stanoveny z titulu smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva k bytu č. X včetně spoluvlastnického podílu ve výši 5453/411804 k budově a pozemkům parc. č. 3955, 3956, 3957, 3952/2, vše zapsáno na listu vlastnictví č. 9198 pro obec a katastrální území K. Změna vlastnického práva k nemovitosti, která byla předmětem smlouvy, byla katastrálním úřadem provedena rozhodnutím o povolení vkladu vlastnického práva č. j. X dne 19. 10. 2007. Právní účinky vkladu vlastnického práva vznikly ke dni 24. 9. 2007. V souvislosti se smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva byla stěžovatelka povinna nejpozději do 31. 1. 2008 podat daňové přiznání k dani z převodu nemovitostí. Vzhledem k tomu, že tak stěžovatelka neučinila, vyzval ji správce daně k jeho podání včetně znaleckého posudku k předmětné nemovitosti. Platebním výměrem ze dne 3. 11. 2009, č. j. 117855/09/034962204537, byla stěžovatelce vyměřena daň z převodu nemovitostí ve výši 11 592 Kč. Proti tomuto platebnímu výměru stěžovatelka nepodala opravný prostředek a platební výměr nabyl právní moci. S ohledem na to, že daňový nedoplatek stanovený platebním výměrem ze dne 3. 11. 2009 nebyl ve stanovené lhůtě uhrazen, byl stěžovatelce zaslán platební výměr na úrok z prodlení ze dne 3. 5. 2011, č. j. 132072/11/034962204537. Proti tomuto platebnímu výměru podala stěžovatelka odvolání, které bylo rozhodnutím Finančního ředitelství v Praze ze dne 15. 8. 2011, č. j. 3771/11-1400-201897, které nabylo právní moci dne 16. 8. 2011, zamítnuto a platební výměr správce daně byl potvrzen. Původní žalovaný uvedl, že předmětný exekuční příkaz byl vydán na základě exekučního titulu - vykonatelného výkazu nedoplateků sestaveného ke dni 21. 2. 2012, č. j. 32094/12/034962204537. Vzhledem k tomu, že do dne jeho vydání nebyl předmětný nedoplatek uhrazen, a v souvislosti s nařízením exekuce vznikla stěžovatelce rovněž povinnost podle § 183 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), uhradit exekuční náklady za nařízení exekuce, které činí 2% z vymáhané částky, nejméně však 500 Kč. Odvolací námitky stěžovatelky, která namítá nesprávnost vydání exekučního příkazu z důvodu nezákonného vyměření daně z převodu nemovitostí a na jeho základě nezákonného vyměření úroku z prodlení, nejsou relevantní, neboť směřují proti řízení, které vydání napadeného exekučního příkazu předcházelo.

II.

Napadený rozsudek krajského soudu

Rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 12. 6. 2012, č. j. 3404/12-1500-208892, stěžovatelka napadla žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I.), výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a ve výroku III. přiznal ustanovenému zástupci stěžovatelky JUDr. Bedri Tomáškoví, advokátu, odměnu za poskytnutou právní službu ve výši 6800 Kč.

pokračování

Krajský soud konstatoval, že žalobní námitka stěžovatelky, že původní žalovaný posoudil věc po právní stránce nesprávně, je příliš obecná na to, aby ji mohl považovat za žalobní bod, který by jasně vymezil rozsah soudního přezkumu. Krajský soud se proto tímto žalobním bodem zabývat nemohl.

Žalobní námitku, že žalovaný nepřihlédl ke skutečnosti, že zčásti byla pohledávka, k jejímuž zajištění byla smlouva o zajišťovacím převodu vlastnického práva uzavřena, uhrazena, vyhodnotil krajský soud jako nedůvodnou. Krajský soud poukázal na skutečnost, že exekuční řízení je prováděno na základě tzv. exekučního titulu, kterým je také rozhodnutí orgánu státní správy včetně platebního výměru a výkazu nedoplatků ve věcech daní a poplatků. Z obsahu vykonatelného rozhodnutí, které je exekučním titulem, plyne, kdo je věřitelem a kdo dlužníkem, jakož i předmět povinnosti, která má být vynucena. Krajský soud zdůraznil, že exekuční řízení není další instancí, ve které by bylo možné přezkoumávat věcnou správnost vykonatelného rozhodnutí a v rámci exekučního řízení se již nelze zabývat tím, zda je v exekuci vymáhaný nárok věřitele po právu či nikoli. Žalobní námitka stěžovatelky, že pohledávka, k jejímuž zajištění byla smlouva o zajišťovacím převodu uzavřena, byla zčásti uhrazena, nemá tedy v exekučním řízení místo, když měla být vznesena v řízení vyměřovacím.

Nedůvodnými shledal krajský soud i zbývající žalobní námitky stěžovatelky, která dále namítala, že v jejím případě se nejednalo o převod vlastnického práva jako takový, ale pouze o poskytnutí záruky věřiteli, že půjčka bude vrácena nebo uspokojena ze záruky. Na pohledávku Jany Horákové zaplatila stěžovatelka s manželem 90 000 Kč a 40 000 Kč zaplatili na dani formou exekučních srážek z důchodu. I nadále jako vlastníci nemovitost užívají a platí z ní daň z nemovitostí. Stěžovatelka rovněž namítla, že výše daně z převodu nemovitostí, od které se odvíjí výše úroků z prodlení, vychází z odhadu, který si opatřil správce daně a se kterým nebyla seznámena. Nezákonnost rozhodnutí pak stěžovatelka spatřovala v tom, že daň z převodu nemovitostí neměla být vůbec vyměřena, neboť v době uzavření smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva nebyl tento převod podle § 9 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 357/1992 Sb.“), zahrnut do zdaňovaných dispozic s majetkem. Podle přechodných ustanovení zákona č. 357/1992 Sb. (§ 24) se při převodu či přechodu nemovitosti postupuje podle dřívějších předpisů. Přestože lhůta k podání daňového přiznání daně z převodu nemovitostí běžela až do 31. 1. 2008, měl původní žalovaný postupovat podle zákona č. 357/1992 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2007. Jelikož smlouvy o zajišťovacím převodu práva v té době nepodléhaly dani z převodu nemovitostí, neměla být daň vyměřena a vymáhána. Pokud tedy daň byla vyměřena neprávem, pak ani úrok z prodlení není vymáhan po právu. Rovněž k těmto námitkám krajský soud uvedl, že nemohly být řešeny v exekučním řízení, stěžovatelka je měla vznést v řízení o vyměření daně z převodu nemovitostí, resp. v odvolání proti platebnímu výměru.

III.

Kasační stížnost stěžovatelky

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatelka zopakovala obsah svých žalobních námitek a vyjádřila svůj nesouhlas s rozhodnutím původního žalovaného a rozsudkem krajského soudu. Namítla, že podáními v projednávané věci se chtěla bránit rozhodnutím správních orgánů ve věci vyměření a vymáhání daně z převodu nemovitostí a rovněž v případě, že by pochybila tím, že zůstala nečinná a nevznesla námitky v řízení o vyměření daně z převodu nemovitostí, chtěla přesto od počátku dosáhnout zproštění daňové povinnosti, a to případně i cestou prominutí daňového nedoplatku. Stěžovatelka uvedla, že je třeba vzít v úvahu, že jako laik neseznala důsledky platebního výměru, a to zejména s ohledem na skutečnost, že daň nebyla vyměřena ze smlouvy o převodu nemovitostí, ale ze smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva k nemovitostem. Tento právní institut jí byl vyložen tak, že nejde o převod, ale pouze o zajištění pohledávky věřitele s těmi důsledky, že po úhradě pohledávky smlouva zanikne a obnoví se právní stav jako před jejím uzavřením. Stěžovatelka nepředpokládala, že by bez dalšího došlo k převodu nemovitostí a ke vzniku daňové povinnosti. Námitka stěžovatelky týkající se nesprávného právního posouzení věci správním orgánem se vztahuje k posouzení toho, podle jakých právních předpisů měly tyto orgány o její žádosti rozhodovat, přičemž jim vytýká zcela formalistický, možná formálně správný, avšak necitlivý přístup. Stěžovatelka se proto domnívá, že právní posouzení věci krajským soudem, který se s tímto postupem ztotožnil, je nesprávné.

Správnost výroku III. rozsudku krajského soudu stěžovatelka kasačními námitkami nijak nezpochybnila, když její kasační námitky směřovaly pouze do merita věci.

IV.

Kasační stížnost advokáta JUDr. Bedri Tomáška

Samostatnou kasační stížnost (tedy nikoli v zastoupení stěžovatelky) podal rovněž stěžovatelce ustanovený zástupce JUDr. Bedri Tomášek, advokát, a to výlučně proti výroku III. rozsudku krajského soudu. Jmenovaný advokát namítl, že mu krajský soud k odměně nepřipočítal daň z přidané hodnoty, které je plátcem, a nepřiznal mu odměnu za sepsí repliky k vyjádření žalovaného. Navrhuje proto, aby rozsudek krajského soudu byl změněn tak, že mu bude přiznána odměna ve výši 12 342 Kč, popř. ve výši 8228 Kč.

V.

Vyjádření žalovaného

Žalovaný setrval na svých předcházejících závěrech a se závěry krajského soudu se ztotožnil.

VI.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

Kasační stížnost stěžovatelky

Stěžovatelka se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhala přezkumu rozsudku krajského soudu, který vzešel z řízení, jehož byla účastníkem (§ 102 s. ř. s.), její kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu vymezeném v § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost stěžovatelky důvodná není.

Stěžovatelka namítá nesprávnost platebního výměru, na základě kterého byl také vydán výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní, který je v projednávané věci exekučním titulem podle § 176 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Této námitce přisvědčit nelze, neboť správní orgány (ani soudy při přezkumu jejich rozhodnutí ve správním soudnictví) při nařízení a provádění výkonu rozhodnutí (při exekuci) nejsou oprávněny přezkoumávat věcnou správnost vykonávaného rozhodnutí (exekučního titulu), jehož obsahem jsou vázány a z kterého jsou povinny vycházet (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 1927, sp. zn. 19972/27, rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 – 54, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 9 Afs 28/2009, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 292/2012). Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že stěžovatelka je laik, neboť i v této věci platí zásada „*neznalost zákona neomlouvá*“ a nelze než přisvědčit žalovanému a krajskému soudu, že námitky vztahující se k vyměření vymáhané daně mohla stěžovatelka vznést v řízení vyměřovacím, přičemž v řízení exekučním již tyto námitky vznášet nelze.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost stěžovatelky důvodná, proto ji Nejvyšší správní soud zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

Kasační stížnost ustanoveného zástupce stěžovatelky

Kasační stížnost JUDr. Bedri Tomáška směřuje jen proti výroku napadeného rozsudku o nákladech řízení, proto je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřijatelná.

Krajským soudem přiznaná odměna advokáta totiž představuje náklady řízení, když rozhodnutím o nákladech řízení je nutno rozumět nejen rozhodnutí o náhradě nákladů řízení (především mezi účastníky řízení), ale také rozhodnutí o placení nákladů řízení. Pod pojem placení nákladů řízení spadá jak placení nákladů účastníky řízení, tak i placení nákladů státem (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, č. j. 2 Azs 76/2003 – 41).

V projednávané věci kasační stížnost JUDr. Bedri Tomáška nesměřuje jak do merita věci, tak do nákladů řízení, ale výlučně proti výroku o stanovení odměny za zastupování stěžovatelky v řízení před krajským soudem. Z tohoto důvodu je nutné při posouzení kasační stížnosti aplikovat § 104 odst. 2 s. ř. s., který se vztahuje pouze na kasační stížnost

podanou výlučně proti výroku o nákladech řízení (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64).

Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost JUDr. Bedri Tomáška proti rozsudku krajského soudu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona.

VII.

Náklady řízení

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti JUDr. Bedri Tomáška rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byl krajským soudem ustanoven zástupce z řad advokátů; jeho odměnu v tomto případě hradí stát (ust. § 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše přiznané odměny spočívá v částce 3100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], v paušální náhradě hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a v náhradě za daň z přidané hodnoty ve výši 714 Kč, celkem 4114 Kč. Částka bude vyplacena ustanovenému zástupci z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 16. března 2015

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu